

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

«Καθεστώς και ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος στην
λειτουργία του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος»

της σπουδάστριας Ασημακοπούλου Ελένης

Καθηγητής: Σπηλιόπουλος Οδυσσέας

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ.3
---------------	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1.1.ΙΣΤΟΡΙΚΑ	σελ.4
1.2.ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	σελ.5
1.3.ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	σελ.7
1.4.ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	σελ.8
1.5.ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	σελ.9
1.6.ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ	σελ.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ: ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΥ ΤΗ ΔΙΟΙΚΟΥΝ

2.1.ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	σελ.11
2.1.1.Αρμοδιότητες ετήσιας γενικής συνέλευσης	σελ.13
2.2.ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ – ΜΕΛΗ	σελ.13
2.2.1.Αρμοδιότητες Γενικού Συμβουλίου	σελ.15
2.2.2.Διοικητές.....	σελ.16
2.3.ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	σελ.17
2.4.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	σελ.17
2.5.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ.....	σελ.20
2.6.ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	σελ.20
2.7.ΕΛΕΓΚΤΕΣ	σελ.21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

3.1.ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	σελ.22
3.2.ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ	σελ.23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Η ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΣΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

4.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	σελ.24
--	--------

4.2.ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	σελ.25
4.3.ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	σελ.28
4.4.ΙΔΡΥΣΗ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	σελ.32
4.5.ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ..	σελ.33
4.6.ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	σελ.37
4.7.ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ.....	σελ.38
4.8.ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	σελ.41
4.9.ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	σελ.41
4.9.1.Επιβολή κυρώσεων από το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ...	σελ.42
4.10.ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ..	σελ.43
4.11.ΕΛΕΓΧΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ Ή ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	σελ.44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΑΛΛΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ι.ΓΕΝΙΚΑ.....	σελ.46
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	σελ.49
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.50

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια η χώρα μας είναι πλέον επίσημο μέλος της ζώνης του Euro. Όπως είναι φυσικό, η ένταξη αυτή επηρέασε την οικονομική ζωή της χώρας και κατά συνέπεια τη λειτουργία και το ρόλο της Τράπεζας της Ελλάδος στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.

Βασική επιδίωξη της παρούσας εργασίας είναι να δειχθεί πως η Τράπεζα της Ελλάδος, ως η Κεντρική Τράπεζα της χώρας, επηρεάζει τη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η παρούσα εργασία αποτελείται από πέντε τμήματα.

Το κεφάλαιο ένα αναφέρεται στην ίδρυση της Τράπεζας, στο καθεστώς που τη διέπει και στις σχέσεις της με το κράτος.

Στο κεφάλαιο δύο αναλύεται η δομή της Τράπεζας με αναφορά σε κάθε όργανό της ξεχωριστά.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για το κεφάλαιο της Τράπεζας και τη δημιουργία αποθεματικών.

Ο κύριος ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος ο οποίος στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι κυρίως εποπτικός, αναλύεται στο τέταρτο κεφάλαιο.

Οι λοιπές αρμοδιότητες της Τράπεζας αναφέρονται στο κεφάλαιο πέντε.

Πρέπει να σημειωθεί πως στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών οι αρμοδιότητες και ο ρόλος της Τράπεζας περιορίστηκαν κυρίως στην εποπτεία απλά του τραπεζικού συστήματος. Συνεπώς, οι περισσότερες μέχρι τότε αρμοδιότητές της, που αναφέρονται και σε διάφορες μελέτες και βιβλία έπαψαν να ισχύουν. Έτσι η μόνη έγκυρη πηγή άντλησης πληροφοριών για το σημερινό ρόλο της Τράπεζας της Ελλάδος είναι το Internet.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1.1.ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική εκδοτική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927, βάσει ενός Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου, λίγα χρόνια μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή, και άρχισε να λειτουργεί το Μάιο του 1928. Στα 75 χρόνια της ιστορίας της γνώρισε 18 Διοικητές και 28 Υποδιοικητές.

Οι εργασίες της ξεκίνησαν στις 14 Μαΐου 1928, με πρώτο Διοικητή τον Αλέξανδρο Διομήδη. Οι επέτειοι των 25 ετών, με Διοικητή τον Γεώργιο Μαντζαβίνο, και των 50 ετών, με Διοικητή τον Ξενοφώντα Ζολώτα, εορτάστηκαν με λαμπρές τελετές. Η επέτειος των 75 ετών βρίσκει την Τράπεζα μέλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, με Διοικητή τον Νικόλαο Γκαργκάνα.

Η Τράπεζα στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο επί της οδού Πανεπιστημίου 21, απέναντι από τα τρία ιστορικά κτίρια της Ακαδημίας, του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Δεδομένου ότι κανένα από τα προσχέδια που υποβλήθηκαν στον σχετικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε το 1929 δεν βραβεύθηκε, η Τράπεζα ανέθεσε στους Κ. Παπαδάκη και Ν. Ζουμπουλίδη να προτείνουν νέα προσχέδια τα οποία και εγκρίθηκαν το 1932. Η θεμελίωση του κτιρίου έγινε το 1933 και τα εγκαίνιά του το 1938, με Διοικητή και στις δύο περιπτώσεις τον Εμμανουήλ Τσουδερό. Την χρονιά εκείνη εκδόθηκε και σχετικό λεύκωμα με φωτογραφίες του νέου κτιρίου.

Εικόνα.1. Η Διοίκηση και τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου συνεδριάζουν στις 20 Νοεμβρίου 1933, ημέρα της κατάθεσης του θεμέλιου λίθου, στην κατώτατη στάθμη των εκσκαφών. Από τα αριστερά προς τα δεξιά: Κ. Κουκούλης (Γραμματέας), Δ. Βαρλαμίδης, Δ. Νομικός, Κ. Κοσμετάτος, Μ. Πουρής, Γ. Σταματόπουλος, Κ. Βαρβαρέσσος, Ε. Τσουδερός, Μ. Νεγρεπόντης, Π. Καλλιγιάς, Δ. Κωστόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος (Κ. Επίτροπος), Ε. Λαμπρινούδης, Σ. Δέλτας.

1.2. ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1927 και άρχισε να λειτουργεί το Μάιο του 1928 ως η κεντρική τράπεζα της χώρας. Εκτός από το κεντρικό της κατάστημα στην Αθήνα, λειτουργούν και 27 υποκαταστήματα σε όλη την επικράτεια. Την 1η Ιανουαρίου 2002 απασχολούσε συνολικά 3.086 υπαλλήλους.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), στο οποίο ανήκουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των 14 υπόλοιπων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την 1η Ιανουαρίου 2001 η Τράπεζα της Ελλάδος ανήκει στο Ευρωσύστημα, το οποίο περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις υπόλοιπες 11 εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών που ανήκουν στην ζώνη του ευρώ.

Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος έχει προσαρμοστεί ώστε να καλύπτει τις απαιτήσεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τροποποιήσεις που έγιναν με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος από 22.12.1997 και 25.4.2000, οι οποίες κυρώθηκαν με τους Νόμους 2609/11.5.1998 και 2832/13.6.2000 αντίστοιχα. Η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών αποτελεί τον πρωταρχικό σκοπό της Τράπεζας της Ελλάδος. Ακόμη έχει θεσμοθετηθεί η ανεξαρτησία της Τράπεζας

της Ελλάδος καθώς και η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους της Βουλής.

Στο πλαίσιο των αλλαγών αυτών έχει συσταθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής. Από την 1/1/2001 η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει ως αναπόσπαστο μέρος του ΕΣΚΤ στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης που χαράσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καθώς και της συναλλαγματικής πολιτικής.

Η Τράπεζα της Ελλάδος επίσης :

- κατέχει και διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας,
- εκδίδει τραπεζογραμμάτια, τα οποία κυκλοφορούν ως νόμιμο χρήμα,
- ασκεί προληπτική εποπτεία στα πιστωτικά ιδρύματα και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,
- προωθεί και επιβλέπει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διακανονισμού χρεογράφων, και
- ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος, σε περίπτωση ανάκλησης του εκδοτικού της προνομίου, η Τράπεζα θα διαλυθεί και το ενεργητικό και παθητικό της θα εκτιμηθεί από τρεις εμπειρογνώμονες.

Ο ένας από αυτούς θα διοριστεί από την Κυβέρνηση, ο δεύτερος από το Γενικό Συμβούλιο και ο τρίτος με κοινή συμφωνία της Κυβέρνησης και του Γενικού Συμβουλίου. Επιπλέον το Δημόσιο θα αναλάβει όλες τις ανειλημμένες μέχρι τότε υποχρεώσεις της Τράπεζας.

Ύστερα από την αποτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της, θα καταβληθεί πρώτα στους μετόχους η ονομαστική αξία των μετοχών ενώ αν προκύψει πλεόνασμα αυτό θα διανεμηθεί ισόποσα στην Κυβέρνηση και τους μετόχους.

1.3.ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος προσδιορίζεται στο Καταστατικό της. Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος κυρώθηκε με το νόμο 3424/7.12.1927 ΦΕΚ Α' 298 «Περί κυρώσεως του από 10 Νοεμβρίου 1927 ΝΔ/τος «Περί κυρώσεως της από 27 Οκτωβρίου 1927 συμβάσεως περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και περί συστάσεως νέας Τραπέζης υπό την επωνυμίαν «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» και του προσαρτωμένου τη συμβάσει καταστατικού της Τραπέζης της Ελλάδος». Στο άρθρο 1 παρ. β του Νομοθετικού Διατάγματος της 10-11-27 ορίζεται ρητά ότι οι διατάξεις του Καταστατικού έχουν ισχύ διατάξεων νόμου.

Το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος έχει κατά καιρούς υποστεί διάφορες τροποποιήσεις. Οι βασικότερες τροποποιήσεις του Καταστατικού επήλθαν με τις από 22 Δεκεμβρίου 1997 και 25 Απριλίου 2000 αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος που κυρώθηκαν αντίστοιχα με τους Ν. 2609/11-5-1998 και 2832/13-6-2000. Με τις τροποποιήσεις αυτές διαμορφώνεται ένα σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας της κεντρικής τράπεζας, το οποίο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το Καταστατικό, όπως ήδη ισχύει, ορίζει ως πρωταρχικό σκοπό της Τράπεζας της Ελλάδος τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, καθορίζει τις βασικές της αρμοδιότητες, κατοχυρώνει την ανεξαρτησία της και προσδιορίζει τις σχέσεις της με τη Βουλή και την Κυβέρνηση. Προβλέπει επίσης ότι, από της υποκαταστάσεως του ευρώ στο εθνικό νόμισμα, η Τράπεζα της Ελλάδος λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών τόσο κατά την επιδίωξη του πρωταρχικού της σκοπού όσο και ως προς σειρά βασικών αρμοδιοτήτων της, ενεργώντας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1.4.ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, η Τράπεζα της Ελλάδος και τα μέλη των οργάνων της δε ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από την Κυβέρνηση ή οργανισμούς. Η Κυβέρνηση και οι λοιποί φορείς πολιτικής εξουσίας δεν επιδιώκουν να επηρεάζουν τα όργανα της Τράπεζας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Τράπεζα της Ελλάδος υποβάλλει κάθε έτος έκθεση για τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά τη διάρκεια του έτους η Τράπεζα υποβάλλει συμπληρωματική έκθεση για τις νομισματικές εξελίξεις και τη νομισματική πολιτική. Από της ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος συμβάλλει στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για υποβολή εκθέσεων κατά τα άρθρα 109 Β παράγραφος 3 της Συνθήκης και 15 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καλούμενος εμφανίζεται ενώπιον αρμόδιας επιτροπής της Βουλής προκειμένου να ενημερώσει επί θεμάτων αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος. Για τον ίδιο λόγο ο Διοικητής μπορεί να ζητεί από τον Πρόεδρο της Βουλής να κληθεί για να εμφανισθεί ενώπιον της επιτροπής.

Επίσης με το προηγούμενο άρθρο, ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καλείται και μπορεί να παρίσταται στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή αρμόδιων επιτροπών του Υπουργικού Συμβουλίου, όταν συζητούνται θέματα που σχετίζονται με τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος.

Για κάθε σχέδιο νόμου που αφορά τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ζητείται η γνώμη της. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να διατυπώνει προτάσεις προς την Κυβέρνηση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς της.

Το Κεντρικό Κατάστημα της Τραπεζής βρίσκεται στην Αθήνα.

Η Τράπεζα δικαιούται να ιδρύει Υποκαταστήματα ή Πρακτορεία ή να διορίζει πράκτορες οπουδήποτε της Ελλάδος, μπορεί δε να ιδρύει Πρακτορεία ή να διορίζει πράκτορες στο εξωτερικό.

1.5.ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Το Δημόσιο μπορεί ν' αναθέτει στην Τράπεζα τη διεξαγωγή συναλλαγών του σε χρήμα, επιταγές και συνάλλαγμα και γενικά τραπεζικές συναλλαγές στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Ειδικότερα, λογαριασμοί και υπόλοιποι του Δημοσίου σε δραχμές, συμπεριλαμβανομένων και των λογαριασμών των Δημοσίων Επιχειρήσεων, τηρούνται στην Τράπεζα, καθώς επίσης και οι λογαριασμοί και τα διαθέσιμα του Δημοσίου σε συνάλλαγμα. Για τους προαναφερθέντες λογαριασμούς, η Τράπεζα καταβάλλει τόκο ενώ το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται με σύμβαση και αντανakλά κάθε φορά τις συνθήκες και τους όρους της αγοράς.

Η Τράπεζα δεν μπορεί να παρέχει ευκολίες στο Δημόσιο ή τις Δημόσιες Επιχειρήσεις αμέσως ή εμμέσως για προεξοφλήσεις, δάνεια, προκαταβολές ή υπερβάσεις πιστώσεων. Επίσης, δεν έχει το δικαίωμα να εγγυάται γραμμάτια του Δημοσίου Ταμείου ή άλλων υποχρεώσεων του Δημοσίου ή των Δημοσίων Επιχειρήσεων.

Ο Υπουργός των Οικονομικών μπορεί να διορίζει Επίτροπο του Κράτους, ο οποίος έχει δικαίωμα συμμετοχής στις Γενικές Συνελεύσεις και στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου, στερείται όμως δικαιώματος ψήφου.

Οι αποδοχές του Επιτρόπου του κράτους καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Ο Επίτροπος δικαιούται να εναντιωθεί σε κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Γενικού Συμβουλίου, που θεωρεί ότι αντιβαίνει το καταστατικό της Τράπεζας ή τους νόμους του Κράτους. Εάν και ο Υπουργός των Οικονομικών ταυτισθεί με την εναντίωση του επιτρόπου εντός 2 ημερών, η εναντίωση αυτή έχει τη δύναμη ανασταλτικού veto. Τελικά το θέμα αναλαμβάνει να λύσει επιτροπή 3 μελών που συστήνεται κατόπιν προτάσεως είτε της Τράπεζας είτε του Επιτρόπου του Κράτους. Η Επιτροπή έχει χρονικό περιθώριο επτά ημερών από τη σύστασή της για να αποφασίσει. Μέλη της είναι ένας αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης, ένας αντιπρόσωπος του Γενικού Συμβουλίου και ο Πρόεδρος που εκλέγεται με συμφωνία του Δημοσίου και της Τράπεζας.

Σε περίπτωση διαφωνίας των τελευταίων, πρόεδρος αναλαμβάνει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Ο Επίτροπος του Κράτους είναι ο μόνος που μπορεί να ζητήσει από τη Διοίκηση της Τράπεζας κάθε στοιχείο που κρίνει πως του είναι απαραίτητο για τη διευκόλυνση του έργου του. Βέβαια, υποχρεούται να τηρεί αυστηρή εχεμύθεια σε ό,τι αφορά τις υποθέσεις της Τράπεζας.

Πέραν του ανασταλτικού νετο του Επιτρόπου του Κράτους, οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Δημοσίου και της Τράπεζας λύνεται επίσης με τη σύσταση 3μελούς Επιτροπής.

1.6.ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ

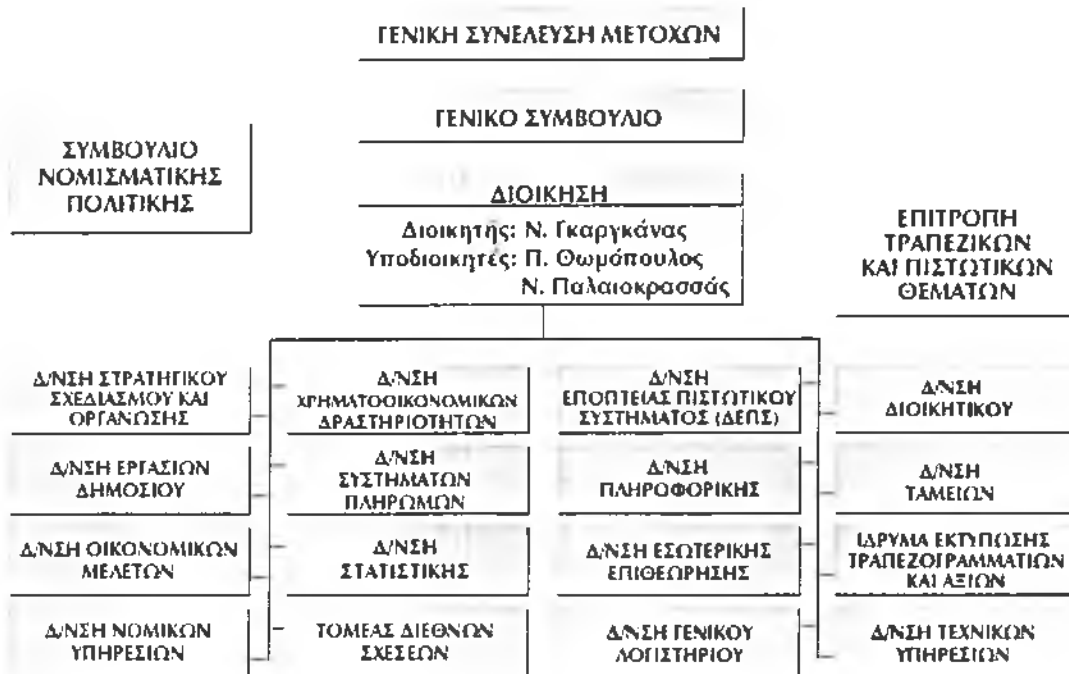
Οι διατάξεις που ισχύουν για τις Ανώνυμες Εταιρίες και οι Τραπεζικοί νόμοι, δεν έχουν εφαρμογή στην Τράπεζα τα Ελλάδος, εφόσον αντιβαίνουν στο Καταστατικό της.

Επιπλέον, η Τράπεζα απαλλάσσεται από κάθε φόρο ή τέλος.

Οι συμβάσεις δανείων ή παροχής πιστώσεων μεταξύ της Τράπεζας και αλλοδαπού νομικού ή φυσικού προσώπου απαλλάσσονται από κάθε τέλος χαρτοσήμου και κάθε εισφοράς ή τέλους οποιουδήποτε Ασφαλιστικού Ταμείου ή οποιουδήποτε τρίτου. Ο καταβαλλόμενος από την Τράπεζα τόκος στους δανειστές της δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ούτε σε άλλο φόρο ή τέλος, όταν το δάνειο παρεσχέθη από αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ: ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΥ ΤΗ ΔΙΟΙΚΟΥΝ

2.1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας και εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων. Οι αποφάσεις αυτής υποχρεώνουν τους μετόχους στο σύνολό τους.

Οι γενικές συνελεύσεις συνέρχονται ως εξής:

(α) Η τακτική Γενική Συνέλευση η οποία συνέρχεται μέσα στο έτος.

(β) Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις που συνέρχονται όταν παρίσταται ανάγκη.

Οι τακτικές και έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται από το Γενικό Συμβούλιο. Κατόπιν έγγραφης αιτήσεως μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ¼ του μετοχικού κεφαλαίου, το Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση εντός 30 ημερών από τη λήψη της αιτήσεως. Κάθε αίτηση πρέπει να περιέχει τα υποβληθέντα στη Συνέλευση θέματα και να συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση.

Η πρόσκληση Γενικής Συνελεύσεως ορίζει τον τόπο, την ημέρα, την ώρα και την ημερήσια διάταξη, τοιχοκολλάτε δε σε εμφανή θέση του καταστήματος της Τράπεζας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε οποιαδήποτε εφημερίδα αποφασίσει το Γενικό Συμβούλιο. Η πρόσκληση γίνεται είκοσι μια τουλάχιστον ημέρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση.

Προκειμένου για την Τακτική Γενική Συνέλευση αντίγραφα της ετήσιας εκθέσεως τίθενται στη διάθεση των μετόχων σε όλα τα Καταστήματα της Τράπεζας.

Προτάσεις για την τροποποίηση του Καταστατικού, εξαιρούμενη της αυξήσεως του κεφαλαίου είναι δυνατόν να συζητώνται και σε έκτακτη Γενική Συνέλευση, που συνέρχεται για τον σκοπό αυτό. Οι αποφάσεις τέτοιων προτάσεων υποβάλλονται στην Βουλή από την Κυβέρνηση για κύρωση.

Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις της Τράπεζας έχει ο κάτοχος τουλάχιστον 25 μετοχών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό βιβλίο της Τράπεζας 3 μήνες πριν τη Γενική συνέλευση. Ανά 25 μετοχές παρέχεται στο κύριό τους το δικαίωμα μιας ψήφου. Οι μέτοχοι που έχουν λιγότερες των 25 μετοχών μπορούν να διορίσουν κοινό αντιπρόσωπο μέτοχο, ο οποίος έχει το δικαίωμα να παραστεί στη Γενική Συνέλευση, εφ' όσον συγκεντρώνει την αντιπροσωπεία τουλάχιστον 25 μετοχών. Σε περίπτωση διασπάσεως των μετοχών κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Συμβουλίου και εγκρίσεως της Κυβερνήσεως ο απαιτούμενος ανωτέρω ελάχιστος αριθμός μετοχών για την παροχή δικαιώματος συμμετοχής η παραστάσεως και ψήφου στη Γενική Συνέλευση αναπροσαρμόζεται κάθε φορά αναλόγως με την απόφαση του Γενικού Συμβουλίου.

Στις Γενικές Συνελεύσεις οι μέτοχοι που δεν μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους ούτε αυτοπροσώπως ούτε μέσω αντιπροσώπου είναι οι εξής:

(α) Οι μη έχοντες Ελληνική υπηκοότητα.

(β) Όσοι πτώχευσαν κατά την περίοδο περιορισμού των δικαιωμάτων τους.

(γ) Όσοι δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους προς την Τράπεζα ή έχουν γραμμάτια στην Τράπεζα που έχουν διαμαρτυρηθεί αλλά παραμένουν απλήρωτα.

(δ) Όσοι έχουν στερηθεί προσωρινά ή επ' αόριστον τα αστικά ή πολιτικά τους δικαιώματα, ύστερα από καταδίκη για εγκληματική πράξη, και η στέρηση αυτή παραμένει σε ισχύ.

Οι υπάλληλοι της Τράπεζας δεν μπορούν να παρίστανται στις Γενικές Συνελεύσεις με την ιδιότητα του αντιπροσώπου μετόχων, παρά μόνο ως αντιπρόσωποι συγγενών τους μέχρι τετάρτου βαθμού ή ως νομίμως διορισμένοι κηδεμόνες ή διαχειριστές.

Ο πρόεδρος των Γενικών Συνελεύσεων εκλέγεται από τη Συνέλευση, σε περίπτωση ισοψηφίας υπερικχύει (νικά) η ψήφος του προέδρου.

2.1.1.Αρμοδιότητες ετήσιας γενικής συνέλευσης

Η ετήσια Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Εγκρίσεως της ετησίας εκθέσεως.
- (β) Εγκρίσεως του Ισολογισμού κατόπιν εκθέσεως των Ελεγκτών.
- (γ) Καταβολή σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διαθέσεως των καθαρών κερδών.
- (δ) Εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού της αμοιβής και των οδοιπορικών τους εξόδων.
- (ε) Απαλλαγής του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη. Η ψηφοφορία που γίνεται για το σκοπό αυτό είναι φανερή.
- (στ) Προτάσεων περί τροποποιήσεως του Καταστατικού υποβληθέντων στη Βουλή από την Κυβέρνηση με εξαίρεση την αύξηση του κεφαλαίου.
- (ζ) Προτάσεων επί παντός άλλου θέματος που υποβάλλονται στη Συνέλευση από το Γενικό Συμβούλιο.

2.2.ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΜΕΛΗ

Η γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας ανατίθεται στο Γενικό Συμβούλιο, που είναι υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση. Το Συμβούλιο δικαιούται να λαμβάνει κάθε απόφαση και να ασκεί κάθε εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Διοικητή, δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους, τρεις τουλάχιστον εκ των οποίων θα εκλέγονται από τους κλάδους της βιομηχανίας του εμπορίου και της γεωργίας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές διορίζονται για μια εξαετία, με προεδρικό Διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν προτάσεως του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Υποχρέωση αυτών είναι να διαθέτουν όλο το χρόνο τους για τις υποθέσεις της Τράπεζας, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που από το νόμο αποτελούν μέλη Διοικητικών Συμβουλίων νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή Δημοσίων Επιχειρήσεων ή Κρατικών συμβουλευτικών Σωμάτων.

Οι καθηγητές των νομικών ή οικονομικών μαθημάτων των Πανεπιστημίων μπορούν να εκλεγούν μέλη της Διοικήσεως της Τράπεζας έχοντας συγχρόνως το δικαίωμα να εκτελούν και τα καθήκοντα που απορρέουν από την πανεπιστημιακή τους θέση.

Οι έξι Σύμβουλοι εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση για τρία έτη και είναι επανεκλέξιμοι.

Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές και οι Σύμβουλοι αναλαμβάνοντας υπηρεσία ορκίζονται να τηρούν αυστηρά και πιστά τις διατάξεις του Καταστατικού της Τραπέζης, να προάγουν τα συμφέροντα της και να αφοσιωθούν τίμια και με ενδελέχεια στη διοίκηση των εργασιών της Τράπεζας. Επιπλέον ορκίζονται να τηρούν εχεμύθεια όσον αφορά τις συναλλαγές της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές ορκίζονται ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι δε Σύμβουλοι ενώπιον του Διοικητικού σε συνεδρίαση του Γενικού Συμβουλίου.

Εάν ο Διοικητής ή οι Υποδιοικητές ή τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου καταστούν οριστικά ανίκανα ή υποπέσουν σε βαρύ παράπτωμα ή παραβιάσουν το καταστατικό της Τράπεζας, να προάγουν τα συμφέροντα της και να αφοσιωθούν τίμια και με ενδελέχεια στη διοίκηση των εργασιών της Τράπεζας. Επιπλέον ορκίζονται να τηρούν εχεμύθεια όσον αφορά τις συναλλαγές της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές ορκίζονται ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι δε Σύμβουλοι ενώπιον του Διοικητού σε συνεδρίαση του Γενικού Συμβουλίου.

Εάν ο Διοικητής ή οι Υποδιοικητές ή τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου καταστούν οριστικά ανίκανα ή υποπέσουν σε βαρύ παράπτωμα ή παραβιάσουν το καταστατικό της Τράπεζας η Γενική Συνέλευση δικαιούται να τους απομακρύνει από τη θέση τους.

Δεν είναι εκλέξιμοι ως Σύμβουλοι:

- 1) Μέλη της Κυβερνήσεως, δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι δημοσίων ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.
- 2) Μέλη της Βουλής.
- 3) Σύμβουλοι ή υπάλληλοι άλλων Τραπεζών.
- 4) Οι μη έχοντες την Ελληνική υπηκοότητα.

Από την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, ο Διοικητής μετέχει, ως ανεξάρτητη προσωπικότητα, στο Γενικό Συμβούλιο και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές μπορούν να μετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας των Διεθνών Διακανονισμών.

2.2.1.Αρμοδιότητες Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει για τα κάτωθι θέματα:

1. Για τους γενικούς όρους και την έκταση των εργασιών της Τράπεζας που εκτελούνται εκτός του πεδίου των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.
2. Για την εκλογή των πιστούχων της Τράπεζας στους οποίους θα παρέχονται ευκολίες με την μορφή προεξοφλήσεων ή πιστώσεων καθώς και εγκρίσεως των προτεινόμενων ορίων από το Διοικητή για τέτοιες πιστώσεις, εφόσον το τελευταίο δεν ανάγεται στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής.
3. Για την έγκριση ανανεώσεως γραμματίων, ανανεώσεως πιστώσεων για ορισμένη προθεσμία καθώς και για περιοδική αναθεώρηση όλων των πιστώσεων προεξοφλήσεων και προκαταβολών, εφόσον τούτο δεν ανάγεται στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής.
4. Για το διορισμό ή την παύση των Διευθυντών.
5. Για ζητήματα σχετικά με την απόκτηση ακινήτων αναγκαίων για τις εργασίες της Τράπεζας καθώς και για την πρόσκαιρη αγορά και πώληση τέτοιων ακινήτων.
6. Για την απόσβεση ενεργητικού της Τράπεζας.

7. Για ζητήματα που αφορούν τον τύπο στο κείμενο, το υλικό, τις κατηγορίες και την προμήθεια τραπεζικών γραμματίων σε δραχμές, την απόσυρση και ακύρωσή τους και τους όρους, εφόσον είναι πληρωτέα. Το σχέδιο όμως, το κείμενο και οι κατηγορίες θα ορίζονται μετά από συμφωνία του Υπουργού των Οικονομικών.
8. Για ζητήματα που αφορούν την εκκαθάριση επιχειρήσεων σε πτώχευση και χρεών οφειλομένων προς την Τράπεζα.
9. Για την ίδρυση και κατάργηση Υποκαταστημάτων και Πρακτορειών της Τράπεζας.
10. Για τις ημερήσιες διατάξεις των Γενικών Συνελεύσεων.
11. Για την έγκριση της ετήσιας εκθέσεως και του ισολογισμού που υποβάλλονται στην ετήσια Γενική Συνέλευση.

Τηρώντας πάντα τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει για τον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών του. Επιπλέον, έχει το δικαίωμα να καταρτίζει εκ των μελών του Επιτροπές για μελέτη και λήψη αποφάσεων σε θέματα που τους αναθέτει το Συμβούλιο.

2.2.2.Διοικητές

Ο Διοικητής ή κατά την απουσία αυτού ο αναπληρωτής Υποδιοικητής, προεδρεύει στις Συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου.

Επιπλέον, ενώπιον Δικαστηρίων κάθε βαθμού, η Τράπεζα εκπροσωπείται από τον Διοικητή της.

Ο Διοικητής μπορεί να αναθέσει οποιοδήποτε από καθήκοντά τους στους Υποδιοικητές. Ο αρχαιότερος Υποδιοικητής της Τράπεζας αναπληρώνει τον Διοικητή κατά την απουσία του ενώ αν απουσιάζει και ο τελευταίος αναπληρώνεται από τον νεώτερο κατά την αρχαιότητα Υποδιοικητή. Η αρχαιότητα μεταξύ των Υποδιοικητών καθορίζεται από το χρονικό σημείο του διορισμού τους.

Αν τέλος, όλα τα μέλη της Διοικήσεως κωλύονται, τον Διοικητή αναπληρώνει άλλο μέλος του Γενικού Συμβουλίου, που ορίζεται στην αρχή κάθε έτους για τον σκοπό αυτό.

Ο Διοικητής ασκεί εξ ονόματος του Γενικού Συμβουλίου διαρκή έλεγχο επί της διαχείρισης του ενεργητικού και των γενικών εργασιών της Τράπεζας. Επιπλέον, λαμβάνει αποφάσεις για οποιαδήποτε θέματα, εκτός από αυτά που

διέπονται από κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Γενικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο της Νομισματικής Πολιτικής.

Με εξαίρεση τα θέματα που ανατίθενται στο Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής, ο Διοικητής αποφασίζει για όλα τα υπόλοιπα θέματα που εμπίπτουν στα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Με πράξη του Διοικητή, συνίσταται υπηρεσιακή μονάδα από υπαλλήλους των δύο ανώτατων βαθμών οποιουδήποτε κλάδου και ειδικότητας, οι οποίοι κατά τη διάρκεια σύστασής της μονάδας δεν θα ασχολούνται με καμμία άλλη υπηρεσία της τράπεζας.

2.3.ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σε περίπτωση που, ενώ πρόκειται για υπόθεση που απαιτείται απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, παρίσταται ανάγκη λήψης απόφασης επείγοντως η απόφαση αυτή είναι δυνατόν να ληφθεί από την Εκτελεστική Επιτροπή. Η τελευταία απαρτίζεται από τον διοικητή, ενός από τους Υποδιοικητές και δύο μελών του Συμβουλίου. Η Επιτροπή προσκαλείται από τον Διοικητή, ενώ αν απουσιάζει αυτός από τον αναπληρωτή του Υποδιοικητή.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία, αν παρίσταται τουλάχιστον τρία μέλη. Στην περίπτωση αυτή οι αποφάσεις της Επιτροπής ιδανικό είναι να λαμβάνονται ομόφωνα.

Οι λαμβανόμενες αποφάσεις καταχωρούνται σε πρακτικά και υποβάλλονται σε Γενικό Συμβούλιο προς επικύρωση στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση του τελευταίου.

2.4.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής είναι αρμόδιο ν' αποφασίζει για τη χάραξη και άσκηση της νομισματικής πολιτικής, τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και την έκδοση τραπεζογραμματίων. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται με πράξεις του Συμβουλίου. Από της υποκαταστάσεως του ευρώ στο Εθνικό νόμισμα, οι συνδεόμενες ευθέως με τη νομισματική πολιτική αρμοδιότητες του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής περιορίζονται ως εξής:

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του Διοικητή από οδηγίες (γίνεται αναφορικά παρακάτω). Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εποπτεία τομέων της αρμοδιότητάς του σε ορισμένα μέλη του.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αποτελείται από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, τους δύο Υποδιοικητές και άλλα τρία μέλη που διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή.

Τα μέλη του Συμβουλίου, αναλαμβάνοντας το έργο τους, ορκίζονται να τηρούν αυστηρά τις Διατάξεις του καταστατικού της Τράπεζας, να τηρούν την αρμόζουσα εχεμύθεια σε ό,τι αφορά τις εργασίες της Τράπεζας και να προάγουν τα συμφέροντα αυτής.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές ορκίζονται ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι δε Σύμβουλοι ενώπιον του Διοικητού σε συνεδρίαση του Γενικού Συμβουλίου. Τα μέλη του Συμβουλίου είναι ως εκ του λειτουργήματός τους μέλη και του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας 'σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα και είναι πλήρους απασχόλησης. Υπάλληλοι του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δεν μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους, εφόσον αποδεχθούν το διορισμό τους ως μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να διοριστούν μέλη του Συμβουλίου καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, οι οποίοι δικαιούνται ν' ασκούν συγχρόνως τα καθήκοντά τους στα Ιδρύματα αυτά.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής οφείλουν και μετά την παύση των καθηκόντων τους να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες των οποίων έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και οι οποίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο

Οι όροι απασχόλησης και οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές είναι μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, ως εκ της ιδιότητάς τους και η θητεία τους διαρκεί για όσο χρόνο έχουν την ιδιότητα αυτή.

Η θητεία των υπολοίπων μελών είναι εξαετής και μπορεί να ανανεώνεται.

Σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησης για οποιονδήποτε λόγο μέλους του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκτός από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, πριν από τη λήξη της θητείας τους, η θητεία του μέλους που διορίζεται σε αντικατάστασή του θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο της θητείας του θανόντος ή αποχωρήσαντος μέλους και μία ακόμη πλήρη θητεία, εφόσον το υπολειπόμενο μέρος της θητείας είναι μικρότερο από δύο έτη.

Κατά την πρώτη σύνθεση του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής η θητεία των λοιπών, πλην του Διοικητή και του ενός Υποδιοικητή, μελών του Συμβουλίου μπορεί να καθορισθεί, κατ' εξαίρεση βραχύτερη των έξι ετών, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται σταδιακή τμηματική ανανέωση των μελών του Συμβουλίου. Ο ακριβής χρόνος της θητείας καθενός εκ των μελών αυτών θα καθορίζεται στην πράξη διορισμού.

Πρόεδρος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο πρόεδρος καλεί τα μέλη του Συμβουλίου σε συνεδρίαση όταν παρίσταται ανάγκη και τουλάχιστον μια φορά το μήνα.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε περίπτωση θανάτου, λήξης της θητείας ή αποχώρησης μελών του και μέχρι τον ορισμό νέων μελών, το Συμβούλιο μπορεί να λειτουργεί με ελλιπή συγκρότηση.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής που δεν είναι μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας, μπορούν να συνεδριάζουν και εκτός έδρας, εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής επικουρείται στο έργο του από υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας και από επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του και από υπαλλήλους της Τράπεζας, στις οποίες Επιτροπές μπορεί να

αναθέτει τη λήψη αποφάσεων επί ορισμένων θεμάτων της αρμοδιότητάς του διατηρούμενης πάντως της αρμοδιότητάς του διατηρούμενη πάντως της αρμοδιότητας του Συμβουλίου ν' αποφασίζει και επί των θεμάτων αυτών.

2.5.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Για την εξασφάλιση ενιαίας κατεύθυνσης και μεθόδου κατά τη λειτουργία των διαφόρων τμημάτων της Τράπεζας, συνίσταται Συμβούλιο Διευθύνσεως αποτελούμενο από τον Διοικητή, τους Υποδιοικητές και τους Διευθυντές.

Το Συμβούλιο συνέρχεται μια φορά την εβδομάδα τουλάχιστον.

Το Συμβούλιο Διευθύνσεως υποβάλλει μηνιαίως προς το Γενικό Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση των εργασιών και της κατάστασης της Τράπεζας κυρίως όσον αφορά τις προεξοφλήσεις και τις πιστώσεις. Επιπλέον, εκφέρει τη γνώμη του για όλα τα θέματα που του παραπέμπει το Γενικό Συμβούλιο.

2.6.ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Το προσωπικό της Τράπεζας, με εξαίρεση των διευθυντών, διορίζεται και απολύεται από τον Διοικητή ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου Διευθύνσεως.

Οι υπάλληλοι διορίζονται στις θέσεις που δημιουργούνται ύστερα από αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας.

Ο διορισμός των υπαλλήλων, μέχρι και το βαθμό του υπολογιστού γίνεται ύστερα από διεξαγωγή διαγωνισμού. Για το βοηθητικό προσωπικό αρκεί μια δοκιμασία ύστερα από έρευνα και σύγκριση των προσόντων όλων των συνυποψηφίων.

Είναι δυνατόν να προσληφθούν για ορισμένη χρονική θητεία ή μη, τεχνικοί υπάλληλοι ύστερα από απόφαση του Γενικού Συμβουλίου το οποίο καθορίζει και τις αποδοχές τους. Για την μονιμοποίηση τέτοιων υπαλλήλων, αρκεί μια απόφαση του Γενικού Συμβουλίου κατόπιν εξετάσεων.

Οι Διευθυντές και οι υπάλληλοι της Τράπεζας, οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια σε ό,τι αφορά τις συναλλαγές και τις εργασίες της Τράπεζας. Η αμοιβή των διευθυντών και των Υπαλλήλων της Τράπεζας δεν είναι δυνατόν

να ορίζεται με την μορφή προμήθειας (ποσοστών) ή συμμετοχής στα κέρδη της Τράπεζας.

Οι Διευθυντές ή οι υπάλληλοι της Τράπεζας δεν δικαιούνται ν' ασκούν επιχειρήσεις για δικό τους λογαριασμό. Συναλλαγματικές ή εμπορικά γραμμάτια υπογεγραμμένα από αυτούς, δεν γίνονται δεκτά από την Τράπεζα για προεξόφληση ή ως εγγύηση για την παροχή πιστώσεως.

2.7.ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η Πρώτη Γενική Συνέλευση και κάθε ετήσια Γενική Συνέλευση, εκλέγει τρία κατάλληλα πρόσωπα ως Ελεγκτές καθώς και δύο αναπληρωτές τους.

Οι Ελεγκτές εξετάζουν και υποβάλλουν έκθεση επί του Ισολογισμού της Γενικής Συνέλευσης, ο οποίος ισολογισμός υποβάλλεται στην επόμενη ετήσια Γενική Συνέλευση.

Σύμβουλοι ή οι υπάλληλοι της Τράπεζας δεν είναι εκλέξιμοι ως Ελεγκτές. Οι Ελεγκτές υποβάλλουν στους μετόχους έκθεση επί του ετήσιου Ισολογισμού, εάν κατά την κρίση τους ο Ισολογισμός είναι πλήρης και ακριβής και παρέχει πιστή και αληθινή εικόνα της καταστάσεως των εργασιών της Τράπεζας. Οι εκθέσεις αυτές διαβάζονται στην ετήσια Γενική Συνέλευση.

Κατά την εξέταση των λογαριασμών της Τράπεζας, οι Ελεγκτές δικαιούνται να συμβουλευούνται λογιστές με έξοδα της Τράπεζας.

Οι Ελεγκτές και οι βοηθοί τους υποχρεούνται να τηρούν αυστηρά εχεμύθεια όσον αφορά τις υποθέσεις και την κατάσταση των λογαριασμών της Τράπεζας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

3.1.ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κατά την ίδρυσή της, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είχε ορισθεί σε 400.000.000δρχ. και είχε διαιρεθεί σε 80.000 μετοχές (αξίας 5.000δρχ. η κάθε μία).

Μετά τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της 17-1-2000, που εγκρίθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθ.8 της 4-2-2000 και την απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της 26-4-2002 που εγκρίθηκε με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθμ.32 της 23-5-2002, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 66.746.019,20 διαιρούμενα σε 11.918.932 μετοχές ονομαστικής αξίας ευρώ 5,60 η καθεμιά.

Οι μετοχές της Τράπεζας είναι ονομαστικές. Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται με εγγραφή σε ειδικό βιβλίο, η οποία υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα μέτοχο ή τον πληρεξούσιο του και από τον Διοικητή της Τράπεζας.

Κάθε μέτοχος οπουδήποτε και αν κατοικεί όσον αφορά τις σχέσεις του ως μετόχου με την Τράπεζα, έχει νόμιμη κατοικία την Αθήνα και υπόκειται στους Ελληνικούς νόμους και στην αρμοδιότητα των Αθηναϊκών Δικαστηρίων.

Η κυριότητα του τίτλου της μετοχής συνεπάγεται αυτοδίκαια την αποδοχή των διατάξεων του Καταστατικού της Τράπεζας καθώς και των αποφάσεων των οργάνων της.

Η ευθύνη του μετόχου περιορίζεται μέχρι του ονομαστικού κεφαλαίου της μετοχής ενώ με την απάντησή της του παρέχονται τα προβλεπόμενα από το Καταστατικό της Τράπεζας δικαιώματα σ' αυτή.

Το Δημόσιο και οι Δημόσιες Επιχειρήσεις δεν μπορούν να κατέχουν αμέσως ή εμμέσως μετοχές της Τράπεζας κατά ποσό που υπερβαίνει τα τριανταπέντε εκατοστά του εκδεδομένου ονομαστικού κεφαλαίου.

Το κεφάλαιο της Τράπεζας μπορεί ν' αυξηθεί με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, ύστερα από έγκριση της Κυβέρνησης. Η αύξηση καταβάλλεται εξ

ολοκλήρου, ενώ η τιμή και ο τρόπος εκδόσεως των νέων μετοχών ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο, με έγκριση της Κυβέρνησης.

Κατά τον ίδιο τρόπο αποφασίζεται και διάσπαση των μετοχών σε περισσότερα τμήματα και ορίζεται η ονομαστική αξία της κάθε μιας, έτσι ώστε το κάθε τμήμα ν' αποτελεί αυτοτελή μετοχή.

3.2.ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Το τακτικό αποθεματικό (όπως και το έκτακτο εάν υπάρχει) σχηματίζεται από τα ετήσια καθαρά κέρδη της Τράπεζας.

Μετά την πληρωμή από το σύνολο των καθαρών κερδών της Τράπεζας, του μερίσματος 12% ετησίως επί του κεφαλαίου το μισό του πλεονάσματος διατίθεται υπέρ του τακτικού αποθεματικού μέχρι αυτό να εξισωθεί με το κεφάλαιο. Το άλλο μισό καταβάλλεται στο Δημόσιο.

Εφ' όσον το τακτικό αποθεματικό εξισωθεί με το κεφάλαιο, καταβάλλεται στους μετόχους ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ως πρόσθετο μέρισμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Η ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΣΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

4.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, καθώς και για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ανάληψη και η άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων διέπεται κυρίως από το Ν. 2076/92, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία η 2η Τραπεζική Οδηγία (89/646/ΕΟΚ, όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2000/12/ΕΚ), καθώς και από το Ν. 1665/1951. Οι βασικοί εποπτικοί κανόνες έχουν καθοριστεί με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, με τις οποίες ενσωματώθηκαν αντίστοιχες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Οδηγίες 89/299 ΕΟΚ /89, 91/633 ΕΟΚ/91, 89/647 ΕΟΚ/89, 91/31 ΕΟΚ /90 και 92/121 ΕΟΚ/92/ΕΕ αριθ. L 29/1/93) και αφορούν, μεταξύ άλλων, τον ορισμό των ιδίων κεφαλαίων (ΠΔ/ΤΕ 2053/92, όπως ισχύει), το συντελεστή φερεγγυότητας (ΠΔ/ΤΕ 2054/92, όπως ισχύει) και την εποπτεία και τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΠΔ/ΤΕ 2246/93, όπως ισχύει). Με το Ν. 2396/96 ενσωματώθηκαν στην εσωτερική νομοθεσία οι Οδηγίες 93/22/ΕΟΚ για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών και 93/6/ΕΟΚ για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα, το θέμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη των κινδύνων αγοράς (Market risk) του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αλλά και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου των πιστωτικών ιδρυμάτων έχει εξειδικευτεί με την ΠΔ/ΤΕ 2397/96. Με την ΠΔ/ΤΕ 2438/98 εξειδικεύτηκαν οι αρχές λειτουργίας και τα κριτήρια αξιολόγησης των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και των Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων των πιστωτικών ιδρυμάτων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

4.2. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Ίδρυση ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων

Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να συσταθούν και να λειτουργούν μόνο με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας και κατ' εξαίρεση με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν. 1667/86 (άρθρο 5, παρ. 1 Ν. 2076/92). Ως πιστωτικό ίδρυμα ορίζεται (άρθρο 2, παρ. 1 Ν. 2076/92) η επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση πιστώσεων για λογαριασμό της. Η κατ' επάγγελμα αποδοχή καταθέσεων χρημάτων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό απαγορεύεται σε πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα, ενώ η αντίστοιχη απαγόρευση της κατ' επάγγελμα χορήγησης δανείων ή πιστώσεων προς το κοινό ήρθη με την έκδοση του Ν. 2937/2001 και η σχετική δραστηριότητα υπήχθη σε καθεστώς αδειοδότησης της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι όροι για τη χορήγηση της σχετικής άδειας θα καθοριστούν με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε περίπτωση άσκησης της πιο πάνω δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος επιβάλλονται διαζευκτικά ή σωρευτικά οι προβλεπόμενες κυρώσεις (φυλάκιση, χρηματική ποινή).

Η ανωτέρω απαγόρευση δεν καταλαμβάνει τη χορήγηση δανείων ή πιστώσεων με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της εκδόσεως πιστωτικών καρτών, για τη διάθεση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών είτε από την ίδια τη διαθέτουσα το αγαθό ή την υπηρεσία επιχείρηση είτε από επιχείρηση συνδεδεμένη με αυτήν, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920 ή στενά με αυτή συνεργαζομένη, κατά τα οριζόμενα με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρο 4, παρ. 1 και 3 Ν. 2076/92, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 33, παρ. 2 Ν. 2937/2001).

Η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος καθορίζεται στο Ν. 2076/92 (άρθρα 5,6,7 και 17). Οι βασικές προϋποθέσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Υποβολή αίτησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, συνοδευόμενη από πρόγραμμα επιχειρηματικής δραστηριότητας για το είδος, την έκταση των εργασιών και το χρονοδιάγραμμα επίτευξης των στόχων του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και για το πλαίσιο της

διοικητικής και λογιστικής οργάνωσής του και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

2. Κατά τη διακριτική ευχέρεια της Τράπεζας της Ελλάδος, κατάθεση ισόποσης με το μετοχικό κεφάλαιο του από ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος, η οποία επιστρέφεται μετά την κατάθεση του μετοχικού κεφαλαίου στην Τράπεζα της Ελλάδος ή την κοινοποίηση τυχόν απορριπτικής απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος της ταυτότητας των μετόχων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που θα κατέχουν ειδική συμμετοχή στο πιστωτικό ίδρυμα καθώς και το ποσοστό της συμμετοχής. Ως ειδική συμμετοχή νοείται η άμεση ή έμμεση κατοχή τουλάχιστον του 10% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 2, εδ. 10 Ν. 2076/92). Προκειμένου περί μετόχων νομικών προσώπων η Τράπεζα της Ελλάδος δικαιούται να ζητήσει γνωστοποίηση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση που οι μέτοχοι με ειδική συμμετοχή είναι λιγότεροι από δέκα γνωστοποιείται η ταυτότητα των δέκα μεγαλύτερων μετόχων.

4. Γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος της ταυτότητας δύο τουλάχιστον προσώπων κατοίκων Ελλάδος, που θα είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό του προσανατολισμού της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος και διαθέτουν την απαιτούμενη κατάρτιση και εμπειρία, όπως αυτή προκύπτει από προϋπηρεσία σε θέσεις ανάλογης ευθύνης κατά προτίμηση σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα. Ένα τουλάχιστον από τα ως άνω πρόσωπα θα συμμετέχει ως μέλος στο Δ.Σ. του πιστωτικού ιδρύματος.

5. Υποβολή δήλωσης για την προέλευση των χρηματικών μέσων των μετόχων, όπως ορίζει ο νόμος (Ν. 1868/ άρθρο 27).

6. Πριν τη χορήγηση της άδειας θα πρέπει να κατατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος το αρχικό κεφάλαιο, το οποίο ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των ευρώ 18.000.000 (ή δρχ.6.133,5

εκατ.) προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας (ΠΔ/ΤΕ 2471/10.4.2001) .

II. Συγχώνευση πιστωτικών ιδρυμάτων

α. Η συγχώνευση των πιστωτικών ιδρυμάτων διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 2515/25.7.97, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 12 του Ν.2744/25.10.99 και από τις διατάξεις των άρθρων 68 - 80 του κ. ν. 2190/1920, όπως ισχύει, εφόσον δεν αντίκεινται στο άρθρο 16 του Ν. 2515/97, όπως ισχύει. Η συγχώνευση των πιστωτικών ιδρυμάτων πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση (με την οποία εξομοιώνεται και η εξαγορά) είτε με σύσταση νέας εταιρίας κατά τους ορισμούς του άρθρου 68 του κ.ν.2190/1920.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης εκδίδει την εγκριτική απόφαση της συγχώνευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας περί ανωνύμων εταιριών, αφού έχει προηγηθεί η έγκριση της συγχώνευσης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα πιστωτικά ιδρύματα που συγχωνεύονται γνωστοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος τις περί συγχωνεύσεως αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων τους, συνοδευόμενες: **ι)** από το σχέδιο σύμβασης συγχωνεύσεως και τις κατά περίπτωση προβλεπόμενες επ' αυτού εκθέσεις και **ii)** από το πρόγραμμα επιχειρηματικής δραστηριότητας για το είδος και την έκταση των εργασιών, καθώς και για τη διοικητική και λογιστική οργάνωση και τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου το υ πιστωτικού ιδρύματος που προέρχεται από τη συγχώνευση. Η Τράπεζα της Ελλάδος, εντός δύο μηνών από την υποβολή όλων των ανωτέρω στοιχείων ή εντός έξι μηνών επί συγχωνεύσεως δια συστάσεως νέου πιστωτικού ιδρύματος, εγκρίνει τη συγχώνευση ή την αρνείται με αιτιολογημένη απόφασή της, εάν, λόγω της συγχώνευσης, είτε **ι)** καθίσταται ανεπαρκής η διοικητική ή και η λογιστική οργάνωση ή οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου του πιστωτικού ιδρύματος που προέρχεται από τη συγχώνευση είτε **ii)** δεν πληρούνται ως προς το πιστωτικό αυτό ίδρυμα οι αρχές και οι κανόνες που διέπουν την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και ιδίως οι κανόνες που ισχύουν ως προς τη συγκέντρωση κινδύνων ή την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων.

β. Ομοίως απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος:

ι) επί διασπάσεως πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τα άρθρα 81 έως και 89 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, καθώς και

ιι) για την έγκυρη απόκτηση από λειτουργούν πιστωτικό ίδρυμα κλάδου, μέρους ή τμήματος της επιχείρησης ή υποκαταστημάτων άλλου λειτουργούντος πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον επέρχεται αύξηση του ενεργητικού του επωφελούμενου ή του αποκτώντος πιστωτικού ιδρύματος κατά ποσοστό 10% και άνω ή αύξηση του συνολικού αριθμού των υποκαταστημάτων και θυρίδων του.

γ. Οι ανωτέρω διατάξεις υπό στοιχεία α' και β' καταλαμβάνουν και τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο συνημμένο στην απόφαση ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000 Πίνακα, εφόσον, αντίστοιχα:

ι) το απορροφούν ή το εξαγόραζαν ή το συνιστώμενο νέο νομικό πρόσωπο, στις περιπτώσεις υπό στοιχείο α' και

ιι) το επωφελούμενο ή το αποκτών νομικό πρόσωπο στις περιπτώσεις υπό στοιχεία β ι και β ιι, αντίστοιχα, είναι πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο χρηματοδοτικό ίδρυμα εποπτευόμενο από την Τράπεζα της Ελλάδος.

4.3.ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ι. Εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. και διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών

Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε χώρα που έχει κυρώσει τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορούν να εγκαθίστανται μέσω υποκαταστημάτων ή να παρέχουν χωρίς εγκατάσταση διασυνοριακές υπηρεσίες στην Ελλάδα, χωρίς να απαιτείται έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον οι δραστηριότητες που προτίθενται να ασκήσουν καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας που έχουν λάβει από τις αρμόδιες αρχές της χώρας καταγωγής και εποπτεύονται από αυτές με βάση τις αντίστοιχες οδηγίες της Ε.Ε. ως ελάχιστο όριο (άρθρα 11 και 13 παράγρ. 3 του Ν. 2076/92).

Η εγκατάσταση υλοποιείται με γνωστοποίηση της αρμόδιας εποπτικής αρχής της χώρας καταγωγής προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει την επωνυμία του πιστωτικού ιδρύματος, τη διεύθυνση του υποκαταστήματος στη χώρα υποδοχής, τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκαταστήματος, στοιχεία που αναφέρονται στην οικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος (ύψος ιδίων κεφαλαίων και συντελεστή φερεγγυότητας), το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο αναγράφονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει το υποκατάστημα και η οργανωτική του δομή, καθώς και το σύστημα εγγύησης καταθέσεων στη χώρα καταγωγής, εφόσον το σύστημα αυτό καλύπτει και τις καταθέσεις στο υποκατάστημα στην Ελλάδα.

II. Εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων, εκτός Ε.Ε., χωρών

Η ίδρυση υποκαταστήματος στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει σε χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε χώρα που δεν έχει κυρώσει τη Συμφωνία για τον ΕΟΧ, διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2076/92 (άρθρο 12) και της Π Δ/ΤΕ 2461/5.4.2000 και γίνεται με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας ως προς την ίδρυση, υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις :

- Υποβολή αίτησης του πιστωτικού ιδρύματος στην Τράπεζα της Ελλάδος
- Ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο ύψους ευρώ 9.000.000 ή δρχ. 3.066,75 εκατ., το οποίο επέχει θέση ιδίων κεφαλαίων. Εάν πρόκειται για ίδρυση περισσότερων από 4 υποκαταστημάτων απαιτούνται πρόσθετα κεφάλαια μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου ορίου αρχικού μετοχικού κεφαλαίου που ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα (ευρώ 18.000.000 ή δρχ. 6.133,5 εκατ.,σχετ. ΠΔ/ΤΕ 2471/10.4.2001).
- Γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος της επωνυμίας του πιστωτικού ιδρύματος και της διεύθυνσης του υποκαταστήματος στη χώρα υποδοχής,
- Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος στοιχείων (βιογραφικό σημείωμα, απόσπασμα ποινικού μητρώου και δύο συστατικών επιστολών) για δύο
- Υπεύθυνα πρόσωπα που θα έχουν την ευθύνη της διεύθυνσης του Υποκαταστήματος, θα κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα και θα διαθέτουν επαρκή επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία.

- Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος προγράμματος δραστηριοτήτων στο οποίο θα αναγράφονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει το υποκατάστημα, οι οποίες πρέπει να καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος στη χώρα καταγωγής, και η οργανωτική του δομή.
- Ανακοίνωση στην Τράπεζα της Ελλάδος πληροφοριών ως προς το σύστημα εγγύησης καταθέσεων στη χώρα καταγωγής, εφόσον το σύστημα αυτό καλύπτει και τις καταθέσεις στο υποκατάστημα στην Ελλάδα.
- Γνωστοποίηση από την αρμόδια αρχή της χώρας καταγωγής των ιδίων κεφαλαίων και του συντελεστή κεφαλαιακής επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος.
- Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος της έγγραφης συναίνεσης της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας καταγωγής του πιστωτικού ιδρύματος για την επέκτασή του στην Ελλάδα. Το πιστωτικό ίδρυμα υποβάλλει τυχόν πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες που θα του ζητηθούν από την Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου αυτή να διαμορφώσει σαφή εικόνα για τη δραστηριότητά του (π.χ. ως προς την οικονομική του ευρωστία, την κεφαλαιακή του επάρκεια έναντι του πιστωτικού κινδύνου και των κινδύνων αγοράς, την τήρηση ορίων για τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα κλπ.).

III. Γραφεία Αντιπροσωπείας

ι. Για την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα από πιστωτικά ιδρύματα με έδρα σε τρίτη χώρα απαιτείται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος κατόπιν υποβολής αιτήματος του αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος με ειδική αναφορά στο σκοπό της ίδρυσης και λειτουργίας του Γραφείου Αντιπροσωπείας και πληροφορίες για το Διευθυντή του Γραφείου (ταυτότητα, εμπειρία).

Η ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας πιστωτικού ιδρύματος με έδρα σε χώρες της Ε.Ε. δεν υπάγεται στις διατάξεις περί αμοιβαίας αναγνώρισης του Ν. 2076/92, για δε την εγκατάστασή του στην Ελλάδα ισχύει κατ' αρχήν η ίδια ως άνω διαδικασία με ανάλογη προσαρμογή καθώς αναγνωρίζεται το γεγονός της εποπτείας από εποπτική αρχή της ΕΕ.

Ο σκοπός ενός Γραφείου Αντιπροσωπείας είναι:

α) η συλλογή γενικών εμπορικών και οικονομικών πληροφοριών που αφορούν την Ελλάδα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από το Κεντρικό Κατάστημα, τα υποκαταστήματα και τους πελάτες του αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος,

β) η προώθηση και η ενθάρρυνση ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα και

γ) η γενική εκπροσώπηση του πιστωτικού ιδρύματος και των συμφερόντων του στην Ελλάδα.

Το Γραφείο Αντιπροσωπείας δεν επιτρέπεται σε καμμία περίπτωση να εκτελεί οποιαδήποτε μορφή τραπεζικής εργασίας.

ii. Απαιτούμενα στοιχεία για την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα από τράπεζα με έδρα σε τρίτη χώρα

1. Αίτηση της Τράπεζας με ειδική αναφορά στο σκοπό της ίδρυσης και της λειτουργίας του Γραφείου Αντιπροσωπείας, και πληροφορίες σχετικά με το Διευθυντή του Γραφείου (ταυτότητα, εμπειρία)

2. Ένα απόσπασμα από τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αναφορικά με την τοποθέτηση του Διευθυντή στο Γραφείο Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα.

3. Πιστοποιητικό από τις εποπτεύουσες αρχές της χώρας αναφορικά με το αν η Τράπεζα έχει συσταθεί νόμιμα στη χώρα που εδρεύει και υπόκειται στην εποπτεία τους, ότι η Τράπεζα λειτουργεί χωρίς προβλήματα καθώς και εάν αυτό απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας, ότι δεν έχουν αντίρρηση για το άνοιγμα αυτού του Γρ. Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα.

4. Δήλωση της Τράπεζας πως η ίδρυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας είναι σύμφωνη με το Καταστατικό της και ότι η ίδρυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα είναι σύμφωνη με του νόμους της χώρας καταγωγής.

5. Συνοπτικό Βιογραφικό σημείωμα, απόσπασμα Ποινικού Μητρώου Τύπου Α' και πιστοποιητικό μη πτώχευσης για το Διευθυντή του Γραφείου.

Όλα τα πιστοποιητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί από νομίμως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, να έχουν επισήμως επικυρωθεί και μεταφρασθεί.

4.4.ΙΔΡΥΣΗ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

I. Ίδρυση υποκαταστημάτων ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλα κράτη - μέλη της ΕΕ

Πιστωτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε και λειτουργεί στην Ελλάδα μπορεί να εγκαθίσταται μέσω υποκαταστήματος ή να παρέχει χωρίς εγκατάσταση υπηρεσίες σε άλλος κράτος - μέλος της ΕΕ ή σε χώρα που έχει κυρώσει τη Συνθήκη για τον ΕΟΧ, εφόσον οι δραστηριότητές του περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 24 του Ν. 2076/92 και καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα (άρθρο 10 Ν. 2076/92). Το πιστωτικό ίδρυμα, που επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα σε άλλο Κράτος - Μέλος της ΕΕ, προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η γνωστοποίηση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει:

α. το Κράτος - Μέλος στο οποίο πρόκειται να ιδρυθεί το υποκατάστημα,

β. το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών, τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει το υποκατάστημα και η οργανωτική του δομή,

γ. τη διεύθυνση του υποκαταστήματος στο Κράτος - Μέλος υποδοχής, στην οποία μπορεί να ζητούνται έγγραφα στοιχεία,

δ. τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκαταστήματος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσα σε τρεις μήνες αφότου περιέλθουν σε γνώση της τα ανωτέρω στοιχεία, τα ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή του Κράτους - Μέλους υποδοχής και ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοινώνει, επίσης, στην αρμόδια αρχή του Κράτους - Μέλους υποδοχής το ύψος των ιδίων κεφαλαίων και το συντελεστή φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος.

II. Ίδρυση υποκαταστημάτων ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε τρίτες, εκτός ΕΕ, χώρες

Για την ίδρυση από πιστωτικά ιδρύματα που ιδρύθηκαν και λειτουργούν στην Ελλάδα υποκαταστήματος ή γραφείου αντιπροσωπείας σε τρίτη, εκτός Ε.Ε. χώρα ή σε χώρα που δεν έχει κυρώσει τη Σύμβαση για τον ΕΟΧ

απαιτείται η χορήγηση άδειας εκ μέρους της Τράπεζας της Ελλάδος. (άρθρο 12 παρ. 1 Ν. 2076/92).

4.5.ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

I. Γενικά

Λόγω του ρόλου των πιστωτικών ιδρυμάτων στην οικονομία η νομοθεσία προβλέπει ειδική διαδικασία έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος για την απόκτηση ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικά ιδρύματα από φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και για την απόκτηση ειδικών συμμετοχών από ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα σε άλλες επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Οι διατάξεις αυτές του Ν. 2076/92 και της απόφ. ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000 εκτείνονται πέραν της ελάχιστης εναρμόνισης που έχει υιοθετηθεί στη 2η Συντονιστική Τραπεζική Οδηγία.

II. Ειδικές συμμετοχές σε πιστωτικά ιδρύματα

Για την απόκτηση ειδικής συμμετοχής σε υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα ισχύουν τα αναφερόμενα ανωτέρω στο κεφ. Β.1.3, ενώ μετά την έναρξη της λειτουργίας του κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο σκοπεύει να αποκτήσει ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να ενημερώνει προηγουμένως την Τράπεζα της Ελλάδος και να της γνωστοποιεί το ποσό της συμμετοχής αυτής. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και όταν αυξάνεται υφιστάμενη ειδική συμμετοχή ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ένα πρόσωπο να φτάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, του 33% ή του 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή το πιστωτικό ίδρυμα να καθίσταται θυγατρική του συμμετέχοντος προσώπου. Ανάλογη υποχρέωση υφίσταται και σε περίπτωση αύξησης ειδικής συμμετοχής που υπερβαίνει κατά ποσό που αντιστοιχεί σε δύο ποσοστιαίες μονάδες του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος και μέχρι η συνολική συμμετοχή να φτάσει το όριο του 33%.

Προκειμένου περί συμμετοχών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα η Τράπεζα της Ελλάδος ζητά πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά αυτά πρόσωπα

και την γνωστοποίηση οποιασδήποτε μεταγενέστερης μεταβολής στην ταυτότητα των φυσικών αυτών προσώπων.

Για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της ταυτότητας των φυσικών προσώπων που ελέγχουν νομικά πρόσωπα με ειδική συμμετοχή σε πιστωτικά ιδρύματα ή είναι μεταξύ των 10 μεγαλύτερων μετόχων, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί:

(α) να επιβάλλει την υποχρέωση στα νομικά αυτά πρόσωπα να έχουν ονομαστικές τις μετοχές με δικαίωμα ψήφου

(β) να απαιτεί όπως συγκεκριμένα ποσοστά του συνόλου των πιο πάνω ονομαστικών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ανήκουν σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα που τυγχάνουν της προηγούμενης έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

Εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση, η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται είτε να εγκρίνει τη συμμετοχή είτε να αντιταχθεί σ' αυτή με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον κρίνει ότι τα πρόσωπα που πραγματοποιούν τη συμμετοχή, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εξασφαλίζουν τη συνετή και χρηστή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος. Στην έννοια της καταλληλότητας περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση της φερεγγυότητας.

Σε περίπτωση που δεν γνωστοποιηθούν ή εγκριθούν οι παραπάνω συμμετοχές, αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή αυτή, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλλει στους κατόχους των ειδικών συμμετοχών τις προβλεπόμενες κυρώσεις (πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αποκλεισμό των προσώπων από τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος) μεμονωμένα ή σωρευτικά.

Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης στην Τράπεζα της Ελλάδος της αλλαγής της ταυτότητας φυσικού προσώπου, που ελέγχει νομικό πρόσωπο με ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα, αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή του νομικού προσώπου.

III. Ειδικές συμμετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες επιχειρήσεις

A. Ειδικές συμμετοχές σε επιχειρήσεις του μη χρηματοπιστωτικού τομέα

Οι ειδικές συμμετοχές των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε επιχειρήσεις του μη χρηματοπιστωτικού τομέα υπόκεινται στα κατά το άρθρο 16 του Ν. 2076/92 όρια, τα οποία ορίζονται κατά επιχείρηση και συνολικά σε 15% και 60% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, αντίστοιχα.

B. Ειδικές συμμετοχές σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα

1. Οι ειδικές συμμετοχές των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα δεν υπόκεινται στα ανωτέρω (Κεφ. III. Α) όρια, για την απόκτηση ή την επαύξησή τους όμως απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος (απόφαση ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΔ/ΤΕ 2483/20.12.2001) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για την αρχική απόκτηση "ειδικής συμμετοχής":

ι) όταν η αξία της συμμετοχής που πραγματοποιείται από εμπορικές ή επενδυτικές τράπεζες υπερβαίνει το ποσό των 1.500.000 ευρώ,

ii) όταν η αξία της συμμετοχής που πραγματοποιείται από τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ.

β) για την επαύξηση "ειδικής συμμετοχής", πέραν του ποσού που έχει εγκριθεί με την τελευταία σχετική απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά ποσό που υπερβαίνει εντός κάθε ημερολογιακού έτους (εφάπαξ ή τμηματικά) το χαμηλότερο από τα πιο κάτω όρια:

ι) το ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με το 2% των κατά το τέλος του αμέσως προηγούμενου ημερολογιακού εξαμήνου ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος ή

ii) το ποσό των 6.000.000 ευρώ

2. Δεν απαιτείται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος:

α) Για την επαύξηση της αξίας συμμετοχής πέραν των πιο πάνω απαλλακτικών ορίων (Κεφ III. Β. 1), όταν αφορά:

ι) συμμετοχή σε εταιρία στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα συμμετέχει ήδη με ποσοστό μεγαλύτερο του 50%, εφόσον ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανώτερος του 11% και η επ' αυτού επίπτωση από την επαύξηση της συμμετοχής δεν υπερβαίνει τη μία ποσοστιαία μονάδα

ιι) διανομή δωρεάν μετοχών ή επαναγορές πωληθεισών μετοχών μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών εντός τριών ημερών από την ημερομηνία πώλησης των αντίστοιχων τίτλων

β) Για την απόκτηση ή επαύξηση των ειδικών συμμετοχών που πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα μέσω εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου του Ν. 1969/91, όπως ισχύει

Οι συμμετοχές που δεν υπόκεινται σε έγκριση σύμφωνα με τα παραπάνω γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός των καθοριζόμενων με την απόφαση ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000 προθεσμιών.

Κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων για απόκτηση ειδικής συμμετοχής λαμβάνονται κυρίως υπόψη:

i) η επίπτωση της συμμετοχής στην κεφαλαιακή επάρκεια του συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος και

ii) η επάρκεια και αποτελεσματικότητα των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών εσωτερικών διαδικασιών του πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με τις αυξημένες απαιτήσεις που δημιουργούνται από τη διεύρυνση του ομίλου.

Ειδικότερα ως προς την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας επισημαίνεται ότι:

α) Τα ίδια κεφάλαια που λαμβάνονται υπόψη για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν συμπίπτουν κατ' ανάγκη με τα

στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις και στον ισολογισμό, καθόσον η Τράπεζα της Ελλάδος προβαίνει για τους σκοπούς εποπτείας στις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις προσαρμογές τους (i) για την αποτροπή του διπλού υπολογισμού των στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων στο επίπεδο του πιστωτικού ιδρύματος που αποκτά τη συμμετοχή και αυτού στο οποίο αποκτάται η συμμετοχή και (ii) στην περίπτωση ανεπάρκειας των προβλέψεων.

β) Το κριτήριο της κεφαλαιακής επάρκειας πρέπει να ικανοποιείται ανά πάσα στιγμή τόσο σε επίπεδο μεμονωμένου πιστωτικού ιδρύματος όσο και σε επίπεδο ομίλου.

γ) Στις περιπτώσεις που η απόκτηση της ειδικής συμμετοχής πραγματοποιείται από πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε τρίτη, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, χώρα η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος σε ενοποιημένη βάση.

4.6. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55Α του Καταστατικού της, όπως ισχύει και του Ν. 2076/92 που αφορά κυρίως την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στην Ελλάδα και την αμοιβαία αναγνώριση του καθεστώτος εποπτείας των τραπεζών με έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ασκεί την εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στην Ελλάδα περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους στην αλλοδαπή, καθώς και επί των υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε τρίτες, εκτός ΕΕ, χώρες. Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του πιστωτικού συστήματος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Επίσης, η εποπτεία αποβλέπει στη διαφάνεια των διαδικασιών και των όρων των συναλλαγών των υποκειμένων σ' αυτή.

Στην έννοια της εποπτείας περιλαμβάνονται ειδικότερα ο ορισμός των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΠΔ/ΤΕ 2053/92, όπως ισχύει),

καθώς και ο έλεγχος της φερεγγυότητας (ΠΔ/ΤΕ 2054/92, όπως ισχύει), της ρευστότητας (υποβολή στοιχείων ρευστότητας), της κεφαλαιακής επάρκειας (ΠΔ/ΤΕ 2397/96), της συγκέντρωσης κινδύνων (ΠΔ/ΤΕ 2246/93, όπως ισχύει) και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (ΠΔ/ΤΕ 2438/98) των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κατά την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων περί εποπτείας, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να θέτει τόσο γενικούς για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και ειδικούς κατά πιστωτικό ίδρυμα κανόνες (άρθρο 18, παρ. 1 Ν. 2076/92, όπως ισχύει).

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι επίσης, σύμφωνα με το Ν. 2331/95 (άρθρο 1, παράγρ. στ'), η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή από τα πιστωτικά ιδρύματα των διατάξεων του νόμου αυτού που αφορά την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Σχετ. Εγκύκλιος Διοίκησης 2/18.2.1997).

Σημειώνεται ότι τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε χώρες εκτός ΕΕ δεν υπάγονται στους ισχύοντες στην Ελλάδα κανόνες που αφορούν το δείκτη φερεγγυότητας και κεφαλαιακής επάρκειας ως προς τους κινδύνους αγοράς, εφόσον καλύπτονται οι προκύπτουσες με βάση τις διατάξεις της Σύμβασης της Βασιλείας κεφαλαιακές απαιτήσεις, οι δε περιορισμοί ως προς τη συγκέντρωση κινδύνων είναι ισοδύναμοι με τους προβλεπόμενους στη σχετική Οδηγία της Ε.Ε. (ΠΔ/ΤΕ 2461/5.4.2000).

Τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα κράτη - μέλη της ΕΕ υπάγονται στην εποπτεία των αρμόδιων αρχών του κράτους καταγωγής με εξαίρεση τον έλεγχο ρευστότητας, ο οποίος ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής (άρθρο 19 Ν. 2076/92).

4.7.ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ανακλήσεως της άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος (παρ.2 του παρόντος κεφαλαίου) η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, στα πλαίσια της ασκούμενης προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, να λαμβάνει τα εξής μέτρα:

α) Να διορίζει Επίτροπο, κατά τις διατάξεις του Α.Ν. 1665/1951, όταν το πιστωτικό ίδρυμα **(ι)** δεν μπορεί ή αρνείται να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του, **(ii)** παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο ή **(iii)** παραβαίνει διατάξεις νόμων, αποφάσεων ή κανονισμών των νομισματικών αρχών.

β) Να παρατείνει το χρόνο εκπλήρωσης ορισμένων ή του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος, όταν αυτό παρουσιάζει σημαντικά μειωμένη ρευστότητα με πιθανολογούμενη ανεπάρκεια ιδίων κεφαλαίων (άρθρο 22 Ν. 2076/92, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33, παρ. 4 Ν. 2937/2001). Η παράταση ορίζεται με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για χρονικό διάστημα μέχρι δύο μηνών, που μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη μήνα. Με την ίδια Πράξη και για το αυτό χρονικό διάστημα διορίζεται, εφόσον δεν έχει ήδη διοριστεί, Επίτροπος, ο οποίος έχει τις εξουσίες που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 8 του α.ν. 1665/1951.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να ανακαλεί (άρθρο 8 Ν. 2076/92) την άδεια λειτουργίας ενός πιστωτικού ιδρύματος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. όταν το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) δεν κάνει χρήση της άδειας μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από τη χορήγησή της, εκτός αν η άδεια παρέχει μεγαλύτερη προθεσμία, **(ii)** παραιτείται ρητώς από αυτήν, ή **(iii)** έχει πάψει να ασκεί την δραστηριότητά του για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των έξι μηνών.

β. όταν η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί με βάση ψευδείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές δηλώσεις

γ. όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια και δεν προσφέρει πλέον την εγγύηση ότι δύναται να εκπληρώσει τις

υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του και ιδιαίτερα δεν διασφαλίζει πλέον τα επιστρεπτέα κεφάλαια που του εμπιστεύτηκαν

δ. όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν εκπληρώνει πλέον τους όρους, σύμφωνα με τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας

ε. όταν το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) δεν μπορεί ή αρνείται να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του

(ii) παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο, και

(iii) παραβαίνει διατάξεις νόμων, αποφάσεων ή κανονισμών των νομισματικών αρχών.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος

α) δύναται να ανακαλέσει (άρθρο 12 παρ. 3 Ν. 2076/92) την άδεια λειτουργίας υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος χώρας εκτός της ΕΕ, όταν το εν λόγω υποκατάστημα δεν εκπληρώνει πλέον τους όρους σύμφωνα με τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας ή όταν συντρέχει οποιοσδήποτε από τους όρους που αναφέρονται στην παρ. 1 και ιδιαίτερα, όταν έχει ανακληθεί η άδεια του πιστωτικού ιδρύματος από τις αρχές της χώρας έδρας του

β) εφόσον διαπιστώσει ότι πιστωτικό ίδρυμα με έδρα σε χώρα της Ε.Ε. που διαθέτει υποκατάστημα στην Ελλάδα ή παρέχει υπηρεσίες στο έδαφος της δεν τηρεί τις διατάξεις του Ν. 2076/92 απαιτεί την εκ μέρους του συμμόρφωση σε αυτές. Στην περίπτωση δε μη συμμόρφωσης λαμβάνονται αποτρεπτικά μέτρα σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 22 του Ν. 2076/ 92 η οποία περιλαμβάνει την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής της χώρας καταγωγής και σε εξαιρετικές περιπτώσεις τη λήψη μέτρων πριν την ενημέρωση της εν λόγω αρχής.

4.8.ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί την εποπτεία στα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και στις ακόλουθες κατηγορίες επιχειρήσεων και οργανισμών του χρηματικού πιστωτικού τομέα της οικονομίας:

- (α) εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης
- (β) εταιριών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων
- (γ) εταιριών αμοιβών εγγυήσεων
- (δ) ταμείων αντεγγύησης
- (ε) ανταλλακτηρίων συναλλάγματος
- (στ) εταιριών διαμεσολάβησης στις διατραπεζικές αγορές.

Επίσης και άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων και οργανισμών μπορούν να υπάγονται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος όπως ο νόμος ορίζει.

Η έκταση και το περιεχόμενο της εποπτείας καθορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για κάθε κατηγορία εποπτευομένων ιδρυμάτων, επιχειρήσεων και οργανισμών.

Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του πιστωτικού συστήματος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Επίσης, η εποπτεία αποβλέπει στη διαφάνεια των διαδικασιών και των όρων των συναλλαγών των υποκειμένων σε αυτή.

4.9.ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Κατά την άσκηση της εποπτικής αρμοδιότητας, η Τράπεζα επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις προς όλων των υποκειμένων σε εποπτεία προσώπων, των νόμιμων εκπροσώπων τους και όσων ασκούν διοίκηση για παραβάσεις των σχετικών με τις αρμοδιότητες της Τράπεζας διατάξεων.

Η Τράπεζα επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στα πιστωτικά ιδρύματα όταν, κατά την κρίση της, παραβιάζουν με την άσκηση των δραστηριοτήτων τους ή παρακωλύουν τον έλεγχο που ορίζει ο νόμος.

Επίσης επιβάλλουν:

- άτοκη κατάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος ποσού μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) επί του ποσού της παράβασης ή, αν το ποσό της παράβασης δεν μπορεί να προσδιοριστεί, μέχρι τριών

δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) δραχμών και διάρκειας μέχρι ενός έτους.

- πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου υπολογιζόμενο είτε ως ποσοστό μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) επί του ποσού της παράβασης είτε ως εφάπαξ ποσό μέχρι τριακοσίων εκατομμυρίων (300.000.000) δραχμών και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δραχμών.

Τα όρια της άτοκης κατάθεσης και του προστίμου είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται με Πράξη του Διοικητή.

Για τις παραβάσεις αυτές η Τράπεζα μπορεί επίσης να θεσπίζει και άλλες διοικητικές κυρώσεις και να προσδιορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής αυτών.

Οι προαναφερθέντες κυρώσεις είναι δυνατόν να επιβάλλονται και σωρευτικά.

Οι εν λόγω αρμοδιότητες της Τράπεζας ασκούνται με πράξεις του Διοικητή ή εξουσιοδοτημένων από αυτόν οργάνων.

4.9.1.Επιβολή κυρώσεων από το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Η Τράπεζα, μέσω του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, θεσπίζει πλαίσιο διοικητικών κυρώσεων και προσδιορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής τους, κατά των προσώπων που παραβιάζουν διατάξεις σχετικές με τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής.

Οι κυρώσεις αυτές συνίστανται ιδίως σε:

(α) Χρηματική ποινή, που υπολογίζεται ως τόκος επί του ποσού της παράβασης, για τη χρονική διάρκεια αυτής και με επιτόκιο μεγαλύτερο από το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος μέχρι πέντε (5) εκατοστιαίες μονάδες. Σε περίπτωση υποτροπής, το επιτόκιο αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα ισχύοντα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

(β) Αναστολή της δυνατότητας συμμετοχής σε πράξεις που συνδέονται με την άσκηση νομισματικής πολιτικής.

(γ) Επιβολή περιορισμών στην πρόσβαση στο μηχανισμό οριακής χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος, αναστολή της δυνατότητας πρόσβασης στην οριακή χρηματοδότηση, αναστολή ή αποκλεισμό από την πρόσβαση στο μηχανισμό παροχής ενδοημερήσιας χρηματοδότησης από την Τράπεζα, αναστολή χρήσης του λογαριασμού διακανονισμού μέλους συστημάτων πληρωμών, προσωρινή ή οριστική αποβολή από τέτοια συστήματα.

Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται σωρευτικά ή διαζευκτικά, με πράξη του Διοικητή ή των εξουσιοδοτούμενων από αυτόν οργάνων.

Οι εν λόγω αρμοδιότητες της Τράπεζας ισχύουν στην έκταση που δεν προβλέπεται αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις. Ασκούνται δε σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που ισχύουν κάθε φορά στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής εκδίδει τις αναγκαίες πράξεις για την εφαρμογή των κανόνων αυτών στην Ελληνική έννομη τάξη.

4.10.ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ

Τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή άλλοι συμμετέχοντες στις αγορές οφείλουν, μη δικαιούμενοι να επικαλεσθούν το τραπεζικό ή άλλο απόρρητο, να παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος στοιχεία και πληροφορίες που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και οι δημόσιες υπηρεσίες.

Η υποχρέωση παροχής στοιχείων περιλαμβάνει και τα απαιτούμενα στοιχεία για την κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών και των χρηματοοικονομικών λογαριασμών των επί μέρους τομέων της οικονομίας, καθώς και για τον υπολογισμό της διεθνούς επενδυτικής θέσης της χώρας. Ειδικότερα, τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα οφείλουν, για την εκπλήρωση της παραπάνω υποχρέωσής τους, σε περίπτωση διενέργειας, μέσω αυτών, συναλλαγών προσώπων εγκατεστημένων στην ημεδαπή με πρόσωπα εγκατεστημένων στην αλλοδαπή, να λαμβάνουν από τους εγκατεστημένους

στην ημεδαπή συναλλασσόμενους τα στοιχεία που η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που οφείλουν να της παρέχουν οι κατά την πρώτη παράγραφο υπόχρεοι σχετικά με τις συναλλαγές τους με πρόσωπα εγκατεστημένα στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και τις έναντι των προσώπων αυτών απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους, καθώς και τον τρόπο, το χρόνο τη διαδικασία παροχής αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Οι πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά απαγορεύεται να γνωστοποιούνται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή, εκτός από τις περιπτώσεις που εξαιρούνται από την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαγόρευση αυτή δεν περιλαμβάνει την ανακοίνωση με συγκεντρωτική μορφή των πιο πάνω στοιχείων και πληροφοριών, εφόσον δεν προκύπτει η ταυτότητα των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

Η παραβίαση του τραπεζικού απορρήτου συνεπάγεται τις κυρώσεις που επιβάλλει το άρθρο 371 του Ποινικού Κώδικα. Κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, τιμωρείται οποιοδήποτε πρόσωπο κοινοποιήσει τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος, με οποιονδήποτε τρόπο και αν έλαβε γνώση τούτων.

Σε περίπτωση παραβίασης του εν λόγω άρθρου, η Τράπεζα με πράξη του Διοικητή ή εξουσιοδοτημένων από αυτόν οργάνων, μπορεί να επιβάλλει τις αρμόζουσες κυρώσεις (έχει γίνει λόγος σε προηγούμενη παράγραφο).

4.11.ΕΛΕΓΧΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ Ή ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, στα πλούσια της εποπτείας, πέραν των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της και σύμφωνα πάντα με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, δικαιούται να διενεργεί έλεγχο βιβλίων και στοιχείων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν οποιαδήποτε επιχείρηση, εφόσον υπάρχουν, κατά την κρίση της, ενδείξεις παραβάσεων κατά την άσκηση οποιασδήποτε δραστηριότητας σχετικής με τις προβλεπόμενες αρμοδιότητές της.

Οι παρεχόμενες, κατά αυτό τον τρόπο, πληροφορίες στα όργανα της Τράπεζας απαγορεύεται να γνωστοποιούνται. Σε περίπτωση παραβίασης αυτού, τα όργανα επωμίζονται τις ανάλογες κυρώσεις.

Τα φυσικά πρόσωπα, καθώς και οι νόμιμοι εκπρόσωποι και οι διοικούντες των νομικών προσώπων, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών, αν αρνηθούν ή παρακωλύσουν τον έλεγχο, κατόπιν εγκλήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΑΛΛΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1.ΓΕΝΙΚΑ

Η Τράπεζα, ενεργώντας σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις που διέπουν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών μπορεί:

- 1) Να κατασκευάζει και να εκδίδει γραμμάτια.
- 2) Να εκδίδει γραμμάτια όψεως και τραπεζικές επιταγές πληρωτέες στο κεντρικό κατάστημα της Τράπεζας ή στα Υποκαταστήματα αυτής. Τα εκδιδόμενα πληρωτέα γραμμάτια και οι επιταγές δεν είναι δυνατόν να είναι στον κομιστή.
- 3) Να αγοράζει και να πωλεί με πράξεις όψεως ή προθεσμίας κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα, καθώς και πολύτιμα μέταλλα.
- 4) Να τηρεί λογαριασμούς του Δημοσίου και Δημόσιων Οργανισμών, πιστωτικών ιδρυμάτων, νομικών και φυσικών προσώπων και άλλων συμμετεχόντων στις αγορές.
- 5) Να θέτει κανόνες λειτουργίας και να επιβλέπει συστήματα πληρωμών και συστήματα εκκαθάρισης εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών με στόχο την αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία τους και ιδίως τον περιορισμό του συστηματικού κινδύνου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Επίσης, να διαχειρίζεται τέτοια συστήματα, επιφυλασσομένων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Στην έννοια των παραπάνω συστημάτων υπάγονται τα συστήματα συμψηφισμού, διακανονισμού και εν γένει εκκαθάρισης πληρωμών, καθώς και τα συστήματα διενέργειας, συμψηφισμού, διακανονισμού και εν γένει εκκαθάρισης εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών επί τίτλων σε αξιογραφική ή λογιστική μορφή και λοιπών χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Τράπεζα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των κανόνων που θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, προς διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας των συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών.

- 6) Να αναλαμβάνει την έκδοση των δημοσίων δανείων και των δανείων άλλων προσώπων του Δημοσίου δικαίου, καθώς και τη διεξαγωγή των συναλλαγών του Δημοσίου.
- 7) Να συναλλάσσεται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου επί απαιτήσεων ή τίτλων σε οποιοδήποτε νόμισμα, καθώς και επί πολύτιμων μετάλλων.
- 8) Να ενεργεί ως πράκτορας ή ανταποκριτής άλλων Τραπεζών στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.
- 9) Να ενεργεί πιστοδοτικές και πιστοληπτικές πράξεις με πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα που μετέχουν στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Οι παρεχόμενες πιστώσεις πρέπει να καλύπτονται από επαρκείς ασφάλειες, η μορφή και οι γενικοί όροι των οποίων καθορίζονται από το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.
- 10) Να αποδέχεται την παραφυλακή και διαχείριση χρημάτων, χρεογράφων και άλλων αντικειμένων αξίας.
- 11) Να αναλαμβάνει, για λογαριασμό τρίτων, την αγορά, πώληση, είσπραξη και πληρωμή χρεογράφων, νομισμάτων και οργάνων πίστεως στο εσωτερικό και εξωτερικό καθώς και την αγορά και πώληση χρυσού και αργύρου.

Η Τράπεζα παρέχει εγγύηση για γραμμάτια που αγοράζει για λογαριασμό άλλων εκδοτικών Τραπεζών και της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών και τα αναπροεξοφλεί, ύστερα από απόφαση του Γενικού Συμβουλίου.

- 12) Να συμμετάσχει στο κεφάλαιο της Τράπεζας των Διεθνών Διακανονισμών και να διατηρεί στο ενεργητικό της μετοχές της Τράπεζας αυτής.
- 13) Να υποβοηθήσει την ίδρυση συμψηφιστικού γραφείου και να παράσχει ευκολίες σε αυτό για τις εργασίες του σε κατάσταση που ανήκει στην Τράπεζα.
- 14) Να συνάπτει σχέσεις με Κεντρικές Τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς χωρών. Επίσης να διεξάγει κάθε είδους τραπεζικής συναλλαγές στο πλαίσιο σχέσεων με άλλες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

15) Η Τράπεζα μπορεί να ενεργεί και άλλες εργασίες εκτός από τις προαναφερόμενες, εφόσον όμως αυτές δεν παρακωλύουν την άσκηση της νομισματικής πολιτικής και δεν αντίκειται στους στόχους και τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Στη μη δικαιοδοσία της Τράπεζας είναι:

- (α) η άσκηση εμπορίας ή η συμμετοχή σε οποιαδήποτε εμπορική, βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση
- (β) η κτήση ακινήτων που δεν είναι αναγκαία για τις εργασίες της
- (γ) η αγορά μετοχών οποιασδήποτε Τράπεζας ή Εταιρίας εκτός των μετοχών της Τράπεζας των Διεθνών Διακανονισμών
- (δ) η παροχή τόκων στις καταθέσεις ή τους τρεχούμενους λογαριασμούς που διατηρούνται σε αυτή
- (ε) η παροχή εμμέσως ή αμέσως προκαταβολών στο Δημόσιο
- (στ) η χορήγηση υπερβάσεων σε πιστώσεις ή ανασφάλιστες πιστώσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να δειχθεί ο ρόλος που διαδραματίζει η Τράπεζα της Ελλάδος στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού Συστήματος. Όπως έγινε φανερό, κύριος ρόλος της Τράπεζας είναι η εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος μέσω των διαφόρων οργάνων της.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το καταστατικό της ασκεί την εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στην Ελλάδα περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους στην αλλοδαπή, καθώς και επί των υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε τρίτες, εκτός Ε.Ε. χώρες. Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του πιστωτικού συστήματος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας.

Κατά την άσκηση της εποπτικής δραστηριότητας, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να παρέχουν στην Τράπεζα κάθε στοιχείο και πληροφορία που είναι απαραίτητα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ενώ η Τράπεζα επιβάλλει κυρώσεις προς όλα τα υποκείμενα σε εποπτεία πρόσωπα για πράξεις τους που αντιβαίνουν στις διατάξεις της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΔΗΜ. – ΣΟΥΡΑ, «Χρήμα – πίστη - τράπεζες», εκδόσεις Α.Σταμούλης, Αθήνα – Πειραιάς 1993.

ΚΕΦΑΛΑΣ Α., «Μύθοι για ριζικές αλλαγές μετά την ΟΝΕ», Οικονομικός Ταχυδρόμος, τεύχος Φ.7 (2389) 17-2-2000, σελ.21.

Δρ. ΚΙΟΧΟΣ Π.Α. – Δρ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ.Δ., «Χρήμα – πίστη – τράπεζες», εκδόσεις «Ελληνικά γράμματα», Αθήνα 1997.

ΚΟΡΛΙΡΑ Γ. ΠΑΝ/ΤΗ, «Εισαγωγή στη νομισματική θεωρία», εκδόσεις «Το οικονομικό», Αθήνα 1993.

ΝΟΥΝΗ Π. ΧΡΗΣΤΟΣ, «Άσκηση νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με χρήση των παγίων διευκολύνσεων», Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Β' δεκαετία, έτος 5^ο αριθμ. 23 - Γ' Τριμηνία 2000, σελ.53-62.

ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ Α.Γ., «Η μετάβαση στο ευρώ σε φυσική μορφή: επισημάνσεις και προετοιμασία», Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Β' Δεκαετία, έτος 6^ο αριθμ.24 - Α' Τρίμηνο 2001, σελ.17-19.